

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo.

Også sendt elektronisk til *asap@kkd.dep.no*

Deres ref: *2003/1372 ME/ME1 CBU:elt*

Oslo 25. juni 2003

An **Høring – Endringer i åndsverkloven knyttet til EUs infosoc-direktiv**

IFPI viser til departementets brev av 2. april med høringsnotat.

Idet vi begrenser oss til de spørsmål som berører fonogramprodusentenes rettigheter, bringer vi her våre kommentarer i samsvar med bestemmelsenes rekkefølge. For ryddighetens skyld er våre endringsforslag til lovbestemmelser samlet til sist.

Med vennlig hilsen
IFPI Norge

Sæmund Fiskvik
direktør

A. Kommentarer til de aktuelle bestemmelser

§ 2 Eneretten - Tilgjengeliggjøring for allmennheten

Denne lovendringen skal regulere beføyelsen som i internasjonale sammenhenger ofte benevnes *making available right*. I mangel av bedre uttrykk vil IFPI slutte seg til dem som foreslår å anvende det dansk-norske begrep *tilrådighetsstillelse*. IFPI oppfatter det som lite heldig at denne retten sorteres inn under kategorien *offentlig fremføring*. Tilrådighetsstillelse (via nettet) har en helt annen karakter enn tradisjonell offentlig fremføring. Mange forventer også at området vil bli så omfattende at det vil forsvare etablering av en særegen rett, likestilt med offentlig fremføring og visning. Spesielt for de såkalte kapittel-5-rettighetene er at området offentlig fremføring uløselig knyttes til tvangslisens. Og ettersom definisjonen av offentlig fremføring også for disse rettighetshaveres vedkommende henviser til § 2, innebærer det at den direktivfestede eneretten til tilrådighetsstillelse får et snev av tvangslisenspreg. IFPIs prinsipale syn er derfor at retten skilles ut fra området offentlig fremføring. For subsidiære vurderinger henvises til kommentarene til § 45.

IFPI støtter ikke departementets endringsforslag om å erstatte formuleringen ”fremføring utenfor det private området” med ”offentlig fremføring”, idet dette lett kan oppfattes som en innsnevring av eneretten. For øvrig vil det være en fordel med en strammere presisering av hva som regnes som eksemplarframstilling.

§ 11, 3. ledd – Forbud mot kopiering fra ulovlig kilde

IFPI vil understreke betydningen av den nye bestemmelsen på dette området. Vår erfaring fra antipiratarbeide tilsier at en slik bestemmelse er helt vesentlig for å fange opp både mellommenn (for medvirkning) og store nedlastningsaktører. Det er på den andre side lite tenkelig at bestemmelsen i praksis skal føre til kriminalisering eller saksøking av enhver privatperson som i neglisjerbart omfang laster ned og derved kopierer fra ulovlig kilde.

§ 11a – Visse midlertidige eksemplarer

IFPI støtter departementets endringsforslag i forbindelse med nytt tredje ledd og det snevre unntak fra eneretten som innføres via dette, selv om det vel er poenget at selve eksemplarene er flyktige og ikke de handlingene som frembringer dem?

§ 11 nytt tredje ledd

Det foreslås en alternativ tekst til departementets forslag. Dette blant annet for å fange opp utlegning på Internett i utlandet foretatt uten samtykke.

§ 12 Fremmed hjelp

IFPI støtter departementets forslag til utvidelse av forbudet mot bruk av fremmed hjelp. Det burde her vært presisert at slik fremstilling skal regnes som å være utført ved fremmed hjelp også i de tilfeller der fremstillingen skjer ved egen bruk av fremmed kopieringsutstyr.

Videre vil IFPI reise spørsmålet om lovligheten ved kopiering fra lånt eller leid eksemplar. Det er ikke rimelig at adgangen til privat kopiering skal omfatte kopiering fra eksemplarer som er lånt fra tredjemann. Særskilt urimelig er dette ved tilfeller av offentlig utlån. Det er en kjent sak at bibliotekenes platesamlinger i dag benyttes som kilde til privatkopiering. All den stund kapittel 5-rettighetshaverne ikke mottar bibliotekvederlag, blir dette ekstra urimelig. IFPI vil derfor foreslå at adgangen til privatkopi ikke omfatter kopiering fra eksemplar som er gjenstand for utleie eller offentlig utlån.

§§ 12a – 12c Privatkopieringsvederlag

IFPI støtter departementets forslag om å innføre vederlagsrett på dette området. Bestemmelsen omfatter svært mange problemstillinger, og IFPI vil her slutte seg til den mer detaljerte høringsuttalelsen fra NORWACO. For egen del vil IFPI derfor begrense seg til følgende mer prinsipielle betraktninger:

Vederlaget bør basere seg på en slags avgift på kopieringsmedier og dels kopieringsutstyr, og ikke på en overføring via statskassen. Det bør innkasseres privatrettslig, og rettighetshaverne bør ha en rolle å spille ved nivåfastsettelsen.

Det legges til grunn at innkassering og hovedfordeling skjer via en felles organisasjon, og NORWACO peker seg her ut som et naturlig byrå.

Hovedfordelingen av det individuelle vederlaget bør skje basert på tilgjengelige undersøkelser av hva som blir kopiert, slik at de enkelte rettighetshaverorganisasjoner mottar sin årlige prosentandel av vederlaget.

Den detaljerte fordelingen av dette individuelle vederlaget bør overlates til de enkelte rettighetshaverorganisasjoner, med anvendelse av de salgs- og fremføringsstatistikker som er tilgjengelig på hvert område.

Den kollektive andelen bør settes til 1/3, hvilket etter normale beregninger vil tilsvare 33,3%. Denne andelen bør absolutt ikke forvaltes av et statlig fond (som Fond for Lyd&Bilde), men i stedet følge de individuelle vederlagene som fordeles av rettighetshaverorganisasjonene. Lovgiver bør presisere ytterligere hva som ligger i begrepet "kollektiv andel", og gjerne i den retning at slike midler i hovedsak skal anvendes til felleskulturelle tiltak, og slik bare i mindre grad kan anvendes til drift av organisasjoner. Det er rimelig at det innføres et rapporteringssystem om hvordan de kollektive midlene er forvaltet, og det vil være naturlig at NORWACO på en måte overvåker dette på statens vegne for å påse at midlene anvendes i samsvar med de angitte formål.

Ved innføring av kopieringskontroll/kopisperrer vil mengden kopiering automatisk reflektere seg i provenyene. Det er uansett klart at også lyd- og billedprodukter som utgis med en eller annen form for teknisk beskyttelsessystem vil bli utsatt for kopiering, ettersom slike i stor grad vil være begrenset til å skulle hindre kopiering til PC. Eksempelvis vil kopiering via tradisjonell CD-brenner normalt ligge usperret, og det utvikles nå systemer med CopyControl og adgangskontroll som ikke sperrer all kopiering, men som i stedet regulerer og begrenser

den i antall og omfang. Det vil følgelig ikke være naturlig med noen føring om at produsenter/artister som benytter CopyControl-teknologi ikke skal kvalifisere til mottak av slikt vederlag.

Det vil i forbindelse med innføring av slikt vederlag være stor interesse for samtidig å beholde den kulturelle støtteordning som knyttes til det gamle Kassettagiftsfondet – nå Fond for Lyd og Bilde. IFPI håper dette livsviktige fondet kan videreføres, men ser klart at dette vil være en departemental oppgave som må finansieres via statsbudsjettet.

§ 13b – Undervisningsopptak og § 14 - Avtalelisens for bruk av verk i institusjoner mv

IFPI kan under tvil slutte seg til forslaget om slike bestemmelser, og vil kort peke på at det i denne sammenheng bør skje en nærmere avklaring av utgivelsesbegrepet. Det savnes imidlertid en bredere drøfting av hvordan slike bestemmelser vil komme til anvendelse sett i lys av intranett. Utviklingen av slike nett vil reise mange spørsmål knyttet til avgrensning og misbruk.

Knyttet til § 13b kunne en vurdere om det er naturlig å begrense unntaksbestemmelsen til filmverk innrettet på forbrukermarkedet. Både film- og musikkinnspillinger vil i i nærmeste fremtid bli frembudt på DVD-plater, og en vil se en klar konvergens mellom sektorene.

§ 16a - Avtalelisens for eksemplarfremstilling for tilgjengeliggjøring i bibliotek

Man savner her rammer for hvilke verk og opptak som skal omfattes av bestemmelsen, slik at hjemmelen begrenses til verk som er i bibliotekenes samlinger.

§ 18 – Avtalelisens for bruk i samleverk

IFPI støtter ikke den utvidelse som foreslås på dette området. Når den gamle bestemmelsen foreslås utvidet til å omfatte samleverk i sin alminnelighet, er dette et nokså kraftig inngrep i eneretten. Det vil på dette området være naturlig å basere mye av lisensieringen på individuell klarering. Dette praktiseres i dag uten å innebære nevneverdige praktiske problemer verken for bruker eller rettighetshaver. Slik bestemmelsen er utformet kan det eksempelvis virke som om sangbøker med tilhørende CD-plate med lydeksempler skal kunne utgis via avtalelisens. Likedan ser bestemmelsen ut til å omfatte elektroniske databaser uten at det tilstrekkelig understreket at disse må kvalifisere som samleverk.

IFPI antar en slik bestemmelse er konvensjonsstridig. Det er ytterligere uheldig at bestemmelsen ikke engang inneholder forbudsadgang. Forholdet til inngåtte kontrakter på området vil også bli problematisk, all den stund en må gå ut ifra at lovbestemmelsen generelt går foran kontrakter. Det foreslås derfor at bestemmelsen gis et helt begrenset omfang i tråd med omfanget av dagens tvangslisensbestemmelse.

§ 30a – Avtalelisens for utnyttelse av kringkastingsarkiv.

IFPI støtter ikke departementets forslag på dette området.

Det er ikke vanskelig å se de kulturelle argumenter for å levendegjøre gamle arkiver, men det er vår oppfatning at rettighetene i de aller fleste tilfeller vil kunne innhentes via individuelle samtykker. Tilsvarende vil de fleste reprisesendinger være greit regulert gjennom avtaler om slik bruk.

Den vesentligste innvending fra IFPIs side mot den nye bestemmelsen er at den har et klart kommersielt aspekt, og innebærer en favorisering av en bestemt produsent(gruppe) – les: NRK. Kringkasterne vil i denne sammenheng faktisk operere som film- eller musikkprodusenter vernet etter lovens § 45, i et marked som skal basere seg på konkurranse mellom likestilte aktører. Ved denne avtalelisensen gis NRK i praksis en adgang til produsentaktivitet som andre produsenter ikke forunnas.

Den foreslåtte bestemmelsen vil reise store problemer knyttet til løpende artistkontrakter. Det er svært vanlig at artistkontrakter inngås med eksklusivbestemmelser som binder artisten til ett enkelt selskap, og som løper i kontraktperioden og i en etterfølgende karenperiode. Dette vil dreie seg om lovlige, gyldige kontrakter som står i fare for å overstyres ved NRKs adgang til å formidle/selge opptak med vedkommende artister via nettet. Adgangen til salg bør for øvrig i tilfelle presiseres i bestemmelsen. Den forbudsadgangen som innføres vil lett bli illusorisk – nærmest som en slags angrepille som virker dårlig hvis den tas for sent. Det må uansett presiseres at forbudsnedleggelsen ikke trenger være generell, men bare knyttet til ”slik bruk av verket” mv.

Det er ikke åpenbart at den foreslåtte bestemmelsen er i samsvar med Bernkonvensjonen, og det forventes at dette drøftes i den kommende proposisjonen.

Subsidiært vil IFPI peke på at bestemmelsen har et helt urimelig kort årstallsskille for hva som skal regnes som historiske arkiver. Opptak fra 1990 tallet kvalifiserer naturligvis ikke som historiske, og tidspunktet burde i det minste endres til 1. januar 1977. Departementets anførsel om at tidspunktet 1997 er valgt fordi rettighetshaverne etter denne tid visste at en making available right ville komme, slik at de deretter kunne tilpasse sin kontrakter i samsvar med dette, virker svært søkt. Det bør uansett presiseres at bestemmelsen ikke vil omfatte efemære opptak (§31), da disse er gjort med et annet og helt bestemt formål.

Endelig skal bemerkes at bestemmelsen i pkt a) knyttet til bruk ved ”ny kringkasting” bør suppleres med en presisering om at dette bare skal omfatte bruk innen *samme kringkastingsselskap*.

§ 45 (og 42) Enerett for produsenter og kunstnere

IFPI ser positivt på at Departementet nå foreslår innføring av den lenge bebudede enerett for produsenter og kunstnere. Det er imidlertid uheldig at eneretten til tilrådighetsstillelse beskrives som en form for offentlig fremføring, hvoretter det gjøres et nytt unntak i § 45b slik at forespørselsretten ”gjøres om til en enerett” og tilbakeføres til enerettsparagrafene 45 og 42. Som nevnt under kommentaren til §2 ville IFPI prinsipalt foretrukket en løsning der tilrådighetsstillelse ble etablert som en særegen rett likestilt med spredning og fremføring som ymse former for tilgjengeliggjøring for allmennheten.

Subsidiært tillater IFPI seg å foreslå at enerettsbestemmelsen endres slik at tvangslisensen for lydopptak ikke skal omfatte tilfeller av tilrådighetsstillelse. Eneretten for tilrådighetsstillelse vil da i h.h.t. § 58 første ledd gjelde til fordel for innspillinger frembrakt av norsk statsborger m.v. og med de internasjonale utvidelser som følger av § 59 og dens forskrifter. Noen endring av disse bestemmelser synes da ikke nødvendig.

I tillegg bes departementet foreta en presisering av hva som skal regnes som eksemplar-fremstilling.

Se lovforslag nedenfor.

§ 45b – Tvangslisens for offentlig fremføring

Ved ovenstående løsning gjøres det helt klart at tilrådighetsstillelse er en enerett som i samsvar med direktivets bestemmelser ligger helt adskilt fra tvangslisensen. Basert på at en slik løsning velges, kan IFPI støtte at den foreslåtte ordlyd i § 45b beholdes. Omtalen av tilrådighetsstillelsen i bestemmelsens første ledd annet punktum blir da av rent pedagogisk art.

§ 53a – Forbud mot omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer.

Både høringsnotatet og den etterfølgende debatt synes å avdekke mye usikkerhet på dette nye feltet. Både rettighetshavere og lovgiver kunne ha mye å vinne på å ta en grunnleggende gjennomgang av området – både teknologisk og juridisk – før offisielt lovforslag legges fram. IFPI bidrar gjerne på området og vil ta særskilt kontakt med departementet om dette tidlig på høsten.

Unntak for privat fremføring?

Motivene (s. 62 og 90) synes å innføre enkelte betydelige unntak fra forbudet.

IFPI kan ikke se at direktivsteksten foreskriver at omgåelsesforbudet bare skal omfatte handlinger som i seg selv er opphavsrettslig relevante. Departementet nevner her privat fremføring som en slik handling som ganske riktig ikke er en opphavsrettslig regulert.

Direktivet legger imidlertid vekt på at det er de berørte verkene som skal være opphavsretsregulerte – jfr direktivets artikkel 6.3. "...prevent or restrict acts, *in respect of works or other subjectmatter, which are not authorised by the rightholder of any copyright or any right related to copyright as provided for by law*". IFPI kan derfor ikke se at departementet har dekning i direktivet for å innføre noe unntak for omgåelse knyttet til privat fremføring av verk så lenge disse er vernet.

Rene ”avspillingssperrer”

Den praktiske betydning av § 53a ligger hovedsakelig i bestemmelsen annet ledd knyttet til omgåelsesinnretninger. Det er fare for at bestemmelsen får svært liten betydning når departementet foreslår å innføre unntak også for innretninger som skal fasilitere slik omgåelse som nevnt ovenfor. Det er svært uheldig dersom det i lovens forarbeider skulle fremgå at det ikke er forbudt å fremby/importere innretninger som har til formål å omgå eventuelle avspillingssperrer. Selv om slike rene avspillingssperrer (uten kopisperrefunksjon) er særdeles lite aktuelle hva fysiske eksemplarer angår, innebærer departementets forslag at man uansett forekomsten av slike avspillingssperrer likevel lovlig skulle kunne markedsføre innretninger som har til formål å omgå dem. Det er ganske åpenbart at det kreative miljøet som ønsker å

omgå kopisperrer raskt vil innrette seg etter et slikt hull i lovgivningen og markedsføre innretninger som i navnet omgår avspillingssperrer, men i gavnet omgår kopisperrer.

Det må videre tas høyde for at bestemmelsen skal omfatte salg av elektronisk eksemplar via nettet. Ved slikt salg må man regne med at adgangskontroll vil være regelen snarere enn unntaket. Adgangskontroll skal vernes i h.h.t. direktivet, og vil bl.a normalt omfatte regulering av avspillingsfunksjonen, og det må fremgå klart av den nye bestemmelsen at omgåelse av slik adgangskontroll er lovstridig, samt ditto for hjelpemidler, inkludert software.

Det skal føyes til at DVD-plater for både audio og film ser ut til å innbefatte krypteringsbeskyttelse, og det ligger i sakens natur at kryptering knyttes til adgangskontroll.

Kopisperrer på CDer uten opphavsrettslig vern

Tilsvarende kunne man argumentere med at noen få CDer har et innhold der verken verk eller lydfestinger lenger er opphavsrettslig vernet. Antallet slike produkter vil være neglisjerbart, og meget mulig vil de heller ikke ha kopisperrer. Like fullt kunne departementets motivforslag åpne for at innretninger som omgår disse (hypotetiske) kopisperrer skal være lovlig å markedsføre. Vedkommende innretninger ville da uten videre kunne anvendes til også å omgå lovbeskyttede kopisperrer på alle de øvrige plater med vernet innhold. Det vil derfor være betimelig om departementet i proposisjonen fremhever at både direktivets artikkel 6.2. og lovforslaget (for begges vedkommende litra b) understreker innretningenes vesentlige kommersielle nytte, med den følge at innretningene uansett vil være lovstridige.

Såkalte kombisperrer

Videre kan det ikke være hold for departementets betraktning om at det ved eventuelle kombisperrer (som regulerer både avspilling og kopiering) skulle være slik at omgåelse av disse ikke er lovstridig. Dersom departementet skulle holde fast på sitt syn om at omgåelse av rene avspillingssperrer ikke er lovstridig, vil dette likevel ikke etablere noen slags nødrett eller rett til selvtekt i form av adgang til å bryte kombisperrer – langt mindre unntak fra forbudet mot salg av innretninger som omgår slike. Tankegangen om at en ikke-ulovlig handling skulle legitimere en lovstridige handling, enn så lenge disse utføres synkront, er nokså spesiell.

Nok en gang er det her annet ledd i bestemmelsen som er det sentrale. Ved innretninger som kan omgå kombinerte avspillings- og kopisperrer er det liten tvil om at det er omgåelsen av kopisperrer som er det hovedsakelige – om ikke annet fordi slike innretninger naturligvis også kan omgå rene kopisperrer. Departementets syn kommer dermed i konflikt med både direktivet og departementets eget lovforslag, idet begge her i litra c understreker den hovedsakelige funksjonaliteten ved innretningene.

Lovbestemmelsen

Dersom departementet likevel skulle holde fast på de vurderinger som gjøres i notatets sider 62 og 90, burde dette reflektere seg i eksplisitte unntaksbestemmelser som ble inntatt i lovparagrafen på like linje med unntaksbestemmelser for forskning i kryptologi. Man ville da under den videre prosessen før endelig lovvedtak få en grei klargjøring av hvorvidt slike unntak virkelig hjemles av direktivet eller ikke.

IFPI vil legge til at også produsenter har forståelse for at loven skal balanseres for å imøtekomme forbrukernes interesser. Det blir da en utfordring for lovgiver å gi bestemmelser om dette som ikke i stedet blir smutthull for alle slags næringsdrivende som ønsker å gjøre

butikk på rettighetshavernes bekostning. En må regne med at det ved innføring av kopiregulerende teknologi og lovbeskyttelse av denne vil dukke opp mange halvpirater som søker å gjøre forretning på å omgå beskyttelsen. Eventuelle lovbestemmelser og motiver som har til hensikt å tilgodese forbrukerne bør derfor konsentreres til bestemmelsens første ledd, og ikke utformes slik at de i stedet åpner en bakdør i bestemmelsens annet for slike spekulanter.

Nærmere om forbudsbestemmelsen

IFPI vil foreslå en noe annen formulering av bestemmelsens annet ledd, og viser her bl.a. til den danske lovbestemmelse. Med basis i direktivsteksten pekes det særskilt på at også reklamering for salg eller utleie bør nevnes spesifikt i forbudsbestemmelsen. Tilsvarende bør det spesifiseres at forbudet omfatter ikke bare innretninger, men også produkter og komponenter. Det er ikke helt enkelt å skjønne hvordan det å ”tilby tjenester” kan være en form for ”spredning til allmennheten”, og det virker som en mer heldig utforming når det i den danske tekst (i norsk språkdrakt) heter at ”*bestemmelsen i annet ledd gjelder tilsvarende for tjenesteytelse*”.

Det foreslås å legge bestemmelsen nærmere opp til direktivsteksten (6.3.) og antydes en formulering som ”*hindre eller regulere handlinger*” i første ledd.

I annet ledd pekes det på at det engelske uttrykk som her anvendes ”*distribute*” er ment å omfatte distribusjon utover den presise, snevre definisjon av ordet i opphavsrettslig terminologi (der både *distribuere* og *spre* kun knyttes til fysiske eksemplarer). Eksempelvis vil begrepet også omfatte distribuering av programvare via nettet. Det søkes løst ved å anvende ordet *formidle* i bestemmelsens annet ledd.

Direktivets anvendelse av ordet *effektive* i forbindelse med beskyttelsessystemer knyttes til definisjonen som presiserer at både *Access Control* og *Copy Control* omfattes. Dette burde i det minste presiseres i de norske motivene.

§ 53b – Adgang til bruk av verk ved tekniske beskyttelsessystemer.

Direktivets endelige formulering har i betydelig grad basert seg på at adgangen til verk knyttet til unntaksbestemmelsene i første rekke skal reguleres via frivillige løsninger mellom partene. ”*Voluntary measures taken by rightholders*” og avtaler betones som det grunnleggende, mens tvangsinngrep er subsidiære. Dette er fulgt opp i den danske lov som setter tvangstiltak til side dersom rettighetshaveren allerede har ordnet opp via frivillige løsninger.

Betydningen av dette knyttes i første rekke til at rettighetshaver må gis rimelig tid til å finne fram til praktikable frivillige løsninger. Slik lovforslaget er utformet kan det i stedet virke som en invitasjon til brukerne om å løpe direkte til nemnd i stedet for å søke forhandlingsløsninger med rettighetshaverne. Det er å håpe at departementet på dette punkt kan finne en smidigere formulering som vektlegger frivilligheten, og et forslag fra IFPIs side følger nedenfor.

§ 53 d Elektronisk rettighetsinformasjon

IFPI har ingen spesielle kommentarer, og støtter her departementets forslag til implementering av direktivet.

Øvrige spørsmål

I tillegg til alle disse spørsmål knyttet til implementeringen av infoc-direktivet, vil IFPI tillate seg å foreslå et par øvrige små endringer av åndsverkloven. Dette dreier seg om spørsmål som ikke omhandles i direktivet eller departementets notat, men som har vist seg aktuelle i det praktiske liv.

§ 54 Påtalebegjæring

Det bør gjøres lovendring som åpner for at rettighetshaverorganisasjoner på visse betingelser skal kunne begjære påtale for lovbrudd, på samme vis som forvaltningsbyråene som opererer i kraft av avtalelisensbestemmelser. Det må her forutsettes visse kjøreregler som at vedkommende organisasjon skal ha innhentet fullmakter via sine vedtekter eller på annen måte. Forslag til lovtekst følger nedenfor.

§ 55 Erstatningsregler

Rettspraksis basert på dagens bestemmelse og de alminnelige erstatningsregler har vist at piratprodusenter ikke løper noen særlig økonomisk risiko og kun sitter igjen med straffeansvaret. IFPI tillater seg å be om at bestemmelsen endres dithen at det åpnes for et system med regler som kan gi et slags påslag i erstatningen, slik at denne kan utmåles betydelig høyere enn det alminnelige vederlaget. Spørsmålet foranlediger kan hende en egen høringsrunde. IFPI ber departementet vurdere saken, og fremmer foreløpig ikke noe forslag til lovbestemmelse.

B. Lovforslag

For oppsummeringens skyld, har IFPI nedenfor samlet sine innspill hva gjelder utforming av de enkelte paragrafene der foreningen fremmer endringsforslag.

§ 2 Eneretten - Tilgjengeliggjøring for allmennheten

Man beholder formuleringen ”fremføring utenfor det private området”

§ 11 nytt tredje ledd

”Bestemmelsene i dette kapittel §§.....tillater ikke fremstilling av eksemplar på grunnlag av en gjengivelse av verket som har skjedd uten opphavsmannens samtykke og uten hjemmel i denne lov. Det samme gjelder fremstilling på grunnlag av eksemplar som er spredt eller vist for allmennheten i strid med § 2. Heller ikke er det etter bestemmelsene i kapittel 2 tillatt å fremstille eksemplar fra et grunnlag som er tilveiebragt ved at tekniske beskyttelsessystemer er omgått i strid med § 53a.”

§ 12 annet ledd

”Bestemmelsen i første ledd gir ikke rett til å

- a) ettergjøre bygningskunst gjennom oppføring av byggverk,
- b) fremstille maskinlesbare eksemplar av datamaskinprogram,
- c) fremstille maskinlesbare eksemplar av databaser i maskinlesbar form,
- d) fremstille eksemplar av kunstverk ved fotokopiering, avstøpning, avtrykk eller tilsvarende fremgangsmåte når eksemplaret kan oppfattes som originaleksemplar, eller
- e) fremstille eksemplar av verk på grunnlag av film eller lydopptak som er gjenstand for utleie eller offentlig utlån til allmennheten”

§ 18 – Avtalelisens for bruk i samleverk

Subsidiært dersom departementet opprettholder forslaget innhold

Nytt siste punktum

”Paragrafen gjelder ikke dersom opphavsmann har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller der det ellers er særlig grunn til å anta at han motsetter seg bruken. Unntatt fra dette er samleverk bestemt til bruk ved undervisning”

§ 30a – Avtalelisens for utnyttelse av kringkastingsarkiv.

Subsidiært dersom departementet opprettholder forslaget innhold

Første ledd

”...ved a) ny kringkasting i egne kanaler”

Annet ledd

”Denne paragraf gjelder bare for verk som ble kringkastet før 1. januar 1977 og som inngår i kringkastingsforetakets egne produksjoner. Paragrafen gjelder ikke dersom opphavsmann har nedlagt forbud mot *slik* bruk av verket eller der det ellers er særlig grunn til å anta at han motsetter seg bruken.”

§ 45 (tilsvarende 42) Enerett for produsenter

Første ledd fjerde punktum

”For offentlig fremføring av lydopptak der den enkelte ikke kan velge tid og sted for tilgang til opptaket, gjelder dog bestemmelsene i § 45b eller lov av 14. desember 1956 nr. 4”

§ 53a – Forbud mot omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer.

”Det er forbudt uten samtykke fra rettighetshaveren å omgå tekniske beskyttelsessystemer som denne benytter for å hindre eller regulere handlinger knyttet til et vernet verk”

Videre er det forbudt å fremstille, innføre, reklamere eller fremby for salg eller utleie samt å selge, leie eller på annen måte formidle, og for ervervsmessig formål å besitte, innretninger, produkter eller komponenter, som

- a) *markedsføres, avrettes eller frembys med det formål å omgå tekniske beskyttelsessystemer,*
- b) *kun har begrenset kommersiell nytte for annet formål enn å omgå effektive tekniske beskyttelsessystemer, eller*
- c) *hovedsakelig er utviklet, fremstilt eller tilpasset for å muliggjøre eller forenkle slik omgåelse.*

Bestemmelsen i annet ledd gjelder tilsvarende for tjenesteytelse.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke omgåelse av effektive tekniske beskyttelsessystemer, som skjer i forbindelse med forskning i kryptologi.

For tekniske innretninger til beskyttelse av et datamaskinprogram gjelder i stedet det som er bestemt i § 53c.”

§ 53b – Adgang til bruk av verk ved tekniske beskyttelsessystemer.

”Dersom rettighetshaver ikke frivillig innen rimelig tid etter å ha mottatt forespørsel fra den som har lovlig tilgang til et verk som er omfattet av et teknisk beskyttelsessystem som omhandlet i § 53a, besørger at denne kan gjøre slik bruk av verket som han har adgang til etter §§ 13, 13a, 15, 16, 17, 17a, 21, 26 til 28, 31 eller 39h fjerde eller femte ledd, kan rettighetshaver pålegges å sette den berettigede i stand til å utøve slik bruk. Pålegg beslattes, etter begjæring fra den berettigede, av en nemnd opprettet etter regler som Kongen gir. Om nødvendig kan pålegget også omfatte at rettighetshaver skal gi informasjon eller utlevere midler som muliggjør omgåelse av det tekniske beskyttelsessystemet. Nemnda kan i tillegg til pålegg som nevnt bestemme at den som er berettiget etter nevnte bestemmelse, uten hinder av

§ 53a kan omgå anvendte tekniske beskyttelsessystemer dersom rettighetshaver ikke overholder den frist nemnda setter for *etterlevelse av pålegget*.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke der vernet verk på avtalte vilkår ved overføring stilles til rådighet for allmennheten på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til verket.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke for datamaskinprogram.”

§ 54 Påtalebegjæring

Paragraf 54 siste ledd foreslås endret som følger:

”Er denne lov overtrådt ved at et verk er brukt på en måte som er nevnt i §§ [aktuelle avtalelisensbestemmelser i flg. kommende proposisjon] kan påtale begjæres også av den organisasjon som kan inngå avtale etter § 36. *Påtale av overtredelse av bestemmelsene i denne paragraf kan ellers begjæres av rettighetshaverorganisasjon som er representativ for [alternativt: representerer en vesentlig del av] innehavere av den kategori rettigheter som er krenket, og som via sine vedtekter eller gjennom individuelle fullmakter er tillagt myndighet til å inngi påtalebegjæring vedrørende slike krenkelser som påtalebegjæringen gjelder. Påtalebegjæring etter disse bestemmelser kan bare fremsettes dersom fornærmede ikke motsetter seg det. [Alternativ: Påtale i henhold til begjæring etter disse bestemmelser kan ikke fremmes dersom fornærmede motsetter seg det.]*